

De vaste commissie voor Financiën heeft op 9 juli 2015 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Financiën over zijn brief over de uitkomst van de onderhandelingen over de oprichtingsartikelen van de Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) van 16 juni 2015 (Kamerstuk 33 625, nr. 167).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De adjunct-griffier van de commissie,
Van den Eeden

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Minister van Financiën over de uitkomst van de AIIB-onderhandelingen.

Naar aanleiding daarvan, en vooruitlopend op het aan de Kamer voorleggen van de bekrachtiging van het verdrag, hebben de leden van de VVD-fractie nog een aantal vragen.

De leden vragen of de Articles of Agreement naar de Kamer kunnen worden gestuurd, of dat deze in te zien zijn.

Datzelfde geldt voor het in de brief genoemde business plan. Zijn er al mogelijke projecten bekend die de AIIB zou kunnen (mee)financieren?

De Raad van Bewindvoerders kan met een supermajority van 75% taken delegeren naar het management. Nu is dit percentage van 75% even hoog als het aandeel van regionale landen. Is daarmee de mogelijkheid gecreëerd dat regionale landen de feitelijke beslissingen over investeringsprojecten overdragen aan het management en de invloed van kiesgroepen en bewindvoerders daarop verkleind hebben? Hoe kijkt de Minister hier tegenaan? Hoe schat hij in dat dit in de praktijk zal gaan lopen?

In dit verband is ook relevant om te weten wat de stemgewichten van alle deelnemende landen is. Kan de Minister deze lijst verstrekken? En hoe wordt er omgegaan met het Chinese veto? Wordt er bij alle besluiten gestemd volgens de afgesproken stemverhoudingen?

Ten aanzien van het concept-aanbestedingsbeleid nemen de leden van de fractie van de VVD waar dat er een verschil van opvatting is tussen de regionale landen en Nederland (en andere Europese landen?). Hoe denkt Nederland zijn inzet te kunnen waarborgen?

In dezelfde passage wordt gesteld dat de AIIB waarschijnlijk geen capaciteit heeft om zelf risicoanalyses uit te voeren en zal de AIIB beslissingen daarom baseren op het oordeel van andere IFIs. Betekent dit dat in de praktijk ook altijd co-financiering vanuit een andere IFI benodigd is? Is er verschil in investeringsbeslissingen tussen andere financiële instellingen (bijvoorbeeld Asian Development Bank, Wereldbank, EIB) en de AIIB?

Met welk type instelling moeten we de AIIB vergelijken, bijvoorbeeld het IMF, de EIB, óf de Wereldbank? En kan de Nederlandse inleg in de AIIB gekwalificeerd worden als ODA-relevant?

Zijn er in de verdere onderhandelingen nog contacten geweest tussen het Wereldbank, andere IFIs en de AIIB om duplicatie te voorkomen? Zijn er in de onderhandelingen nog nadere waarborgen afgesproken rond de mogelijke crowding out van private investeringen, anders dan wat de Minister al aangegeven heeft?

Hoe is de huidige positie van de VS ten opzichte van de AIIB? Ziet de VS inmiddels wel de toegevoegde waarde in van de AIIB? Zijn er toch nog kansen dat ook de VS mee zal willen doen?

Tot slot willen de leden van de VVD-fractie graag weten of ook de mogelijkheid van een exitprocedure uit de AIIB is besproken en/of opgenomen in de Articles of Agreement, en wat de stand van zaken is met betrekking tot de mogelijke vorming van een Europese kiesgroep.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van 16 juni 2015 (kamerstuk 33 625, nr. 167) over de uitkomst van de onderhandelingen met de Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB). Zij hebben daarbij enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie zijn blij dat duurzame groei is opgenomen in de hoofddoelstelling van de AIIB.

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af waarom is gekozen voor de maximale bijdrage waar Nederland toe bereid was, blijkens de antwoorden op eerdere vragen. Nederland heeft zelf gepleit voor een bijdrage op basis van BBP, maar daardoor moet Nederland nu ruim 1 miljard euro bijdragen. Klopt het dat dit ongeveer de helft van de investering is die Nederland in de Wereldbank heeft gedaan? Is overwogen tot een herschikking van middelen binnen de IFIs, nu er weer een nieuwe bank is bijgekomen?

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af welke overwegingen in de toekomst een rol zullen spelen bij het al dan niet toetreden tot een bank. Het lijkt erop dat elke grootmacht zijn eigen bank wil controleren. De VS de Wereldbank, Japan de ADB en nu China de AIIB. Als India en andere landen banken gaan oprichten, hoe zal Nederland dan besluiten al dan niet toe te treden?

De leden van de PvdA-fractie zijn verheugd dat de beleidsdocumenten van de AIIB zijn gebaseerd op de beleidsdocumenten van andere IFIs. Op welke punten wijken de beleidsdocumenten toch significant af van die van bijvoorbeeld de Wereldbank?

De leden van de PvdA-fractie zijn bezorgd over het ontbreken van afspraken over klimaat, arbeid, gender en mensenrechten. Nederland zal zich hier de komende periode voor inzetten, maar is er ook een duidelijke roadmap afgesproken over wanneer welke afspraken worden gemaakt? Investeert Nederland maximaal mee, ook als het niet mogelijk blijkt om over deze onderwerpen afspraken te maken?

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de verwachting dat de AIIB geen capaciteit zal hebben om zelf risicoanalyses uit te voeren en dat de AIIB beslissingen daarom zal baseren op het oordeel van andere IFIs. Betekent dit dat de AIIB nooit zal investeren in projecten waarin geen andere IFIs deelnemen? Zo nee, hoe zal de AIIB dan risicoanalyses gaan uitvoeren?

De leden van de PvdA-fractie lezen dat de landen van de Eurogroep zich kunnen verenigen in één kiesgroep. Wat zouden hiervan de voordelen zijn? Heeft het gemengde systeem zoals de Wereldbank dat kent ook niet zijn voordelen? Krijgen de landen van de Eurogroep niet minder invloed als zij zich verenigen in één kiesgroep?

Wanneer en op basis van welke criteria zal Nederland besluiten om definitief toe te treden (of niet)? Welke betekenis heeft de signing ceremony van 29 juni jl. in dit verband? Wat is het volgende logische moment om al dan niet in of uit te stappen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de uitkomst van de onderhandelingen met de Asian Infrastructure Investment Bank. Deze leden hebben enkele opmerkingen en vragen over de onderhandelingsresultaten en het vervolgproces, alsmede over het toetsingskader.

De leden van de SP-fractie zijn in eerste instantie positief over de oprichting van de AIIB en het feit dat Nederland één van de founding members is. Door de sterke economische groei van Azië is het vanzelfsprekend dat de regio meer infrastructurele investeringen behoeft. De AIIB

kan daarin een belangrijke rol vervullen. Het is echter wel van belang dat de AIIB vanuit haar faciliterende rol een bijdrage levert aan duurzaam mondiaal investeringsbeleid.

Naast de AIIB zijn er ook andere IFIs actief in de Aziatische regio, waaronder de Asian Development Bank, de Wereldbank en (in de toekomst) de BRIC-bank. Hoe verhouden de activiteiten van deze banken zich tot elkaar, vragen de leden van de SP-fractie. Is er een orgaan of samenwerkingsverband dat het samenspel tussen deze banken observeert en eventueel coördineert, om overproductie en logistieke problemen te voorkomen?

De leden van de SP-fractie zijn verheugd over het feit dat mede op verzoek van Nederland het streven naar «duurzame groei» is opgenomen in de hoofddoelstelling van de AIIB. In het kader daarvan vragen de leden welke richtlijnen voor duurzame investeringen de AIIB hanteert, zoals bijvoorbeeld de UN Global Compact & UN Guiding Principles en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Welke definitie van het begrip duurzame groei hanteert de AIIB? Gaat het daarbij zowel om klimaatbewuste als inclusieve groei? Hoe verhouden de doelstellingen van de AIIB zich tot de post-2015 agenda, en in hoeverre kan de AIIB daar een positieve bijdrage aan leveren?

De VS heeft zich verzet tegen de deelname van het VK aan de AIIB. Was dat ook zo in het geval van de Nederlandse deelname, zo vragen de leden van de SP-fractie. Welke geopolitieke betekenis heeft de oprichting van de AIIB volgens het kabinet? Hoe schat het kabinet de gevolgen van de oprichting van de AIIB in voor de positie van het IMF en de Wereldbank in het mondiale financiële stelsel?

De komende maanden zal de AIIB een business plan opstellen, zo lezen de leden van de SP-fractie in de brief. Kan het kabinet dit plan, zodra het er ligt, doorgeleiden naar de Kamer? En kan het kabinet de Kamer tevens informeren wanneer duidelijk is of de ontbrekende elementen in het conceptraamwerk, zoals een klachtenmechanisme, alsnog aangevuld zijn?

De leden van de SP-fractie lezen dat één land onder de niet-regionale landen heeft aangegeven niet op basis van de BBP formule en het totale startkapitaal volledig te zullen inschrijven op het toegewezen kapitaal-aandeel. Kan het kabinet aangeven welk land dit betreft, en wat de reden was voor dit land om af te wijken van de norm?

Het stemgewicht van China betekent de facto dat China een veto heeft op besluiten die met een supermajority moeten worden genomen, zo vernemen de leden van de SP-fractie uit de brief. In hoeverre is dat volgens het kabinet een wenselijke situatie?

De leden van de SP-fractie lezen dat het mogelijk is dat de betrokken eurogroeplanden een gezamenlijke stoel krijgen. Is dat ook de inzet van het Nederlandse kabinet? Wat zijn de alternatieve opties?

Het energieverbruik in de Aziatische regio is vaak zeer onduurzaam, en meer infrastructurele investeringen brengen risico's voor klimaat en milieu, en mens en dier met zich mee, zo constateren de leden van de SP-fractie. Welke mogelijkheden heeft het Nederlandse kabinet om als founding member het energiebeleid van Azië, en met name China, op een positieve manier te beïnvloeden? Zal er ook over of met de AIIB gesproken worden tijdens de VN-klimaattop van dit jaar?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister aangaande de uitkomst van de onderhandelingen met de Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB).

Naar aanleiding van het genoemde punt brengen de leden van de PVV-fractie het volgende naar voren.

Allereerst willen de leden van de PVV-fractie weten welk belang Nederland heeft met het investeren in de AIIB. Welk rendement zal Nederland naar verwachting behalen en, indien nog onduidelijk, wanneer zal dit precies bekend worden gemaakt?

Voorts vragen de leden van de PVV-fractie in welke projecten er via de AIIB geïnvesteerd zal worden. Kan het kabinet hier een compleet overzicht van geven? Tevens vragen de leden van de PVV-fractie wie er zal beslissen in welke projecten er geïnvesteerd zal worden. Wat gebeurt er als Nederland het niet eens is met het investeren in een bepaald project?

Verder ontvangen de leden van de PVV-fractie graag een overzicht van de deelnemende landen aan de AIIB. Welke landen vallen hierbij onder de categorie «niet-regionaal»?

Ook vragen de leden van de PVV-fractie of het kabinet per deelnemend land kan aangeven wat de bijdrage is aan de AIIB. Kan het kabinet tevens per land aangeven wat het stemgewicht is?

Vervolgens merken de leden van de PVV-fractie op dat alle niet-regionale landen, met uitzondering van één Europees land, hebben aangegeven op basis van de BBP-formule en het totale startkapitaal volledig te zullen inschrijven op het toegewezen kapitaalaandeel. De leden van de PVV-fractie vragen om welk Europees land het hier gaat en wat voor gevolgen dit heeft voor dit land.

Ook vragen de leden van de PVV-fractie welke twee regionale landen niet volledig zullen inschrijven op het kapitaalaandeel en wat de gevolgen hiervan zijn voor deze landen.

Ten slotte vragen de leden van de PVV-fractie hoe het voornemen van het kabinet om garanties af te bouwen valt te rijmen met het afgeven van extra garanties aan de AIIB.